

ساقه‌های کرینوئیدی رسوبات کربنیفر، نشان دهنده یک محیط رمپ کربناته، ناحیه حوض دوراه - جنوب شرق طبس

خانه‌باد، محمد*؛ موسوی حرمی، رضا؛ محبوبی، اسد...؛ نجفی، مهدی؛ محمودی قرایی، محمد حسین
گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده

رخساره پکستونی کرینوئیددار رسوبات کربنیفر ناحیه حوض دوراه در جنوب شرق طبس، رخساره کلیدی در منطقه محسوب می‌گردد. کرینوئیدها موجوداتی کاملاً دریایی بوده‌اند که در شرایط شوری نرمال زندگی کرده و استنوهالین هستند. رمپ‌های کربناته محیط مناسبی برای زیست آنها بوده است زیرا چرخش آب بهتر در این محیطها، شرایط مناسبی برای گلنی شدن و وسیع این موجودات را در برداشته است. به همین خاطر رسوبات کربنیفر منطقه مورد مطالعه نیز بایستی در یک محیط رمپ کربناته نهشته شده باشند.

Carboniferous Crinoid's stems as indicator for carbonate ramp environment, Howz-e-Dorah area, Southeast of Tabas area

Abstract

The crinoidal packstone facies is a key facies in the Carboniferous sediments of Howz-e-Dorah area, Southeast of Tabas area. Crinoids are stenohaline fauna that are living in normal marine salinity conditions. A carbonate ramp with improved circulation may have allowed more extensive colonization by these stenohaline fauna. Therefore, these sediments may have mainly been deposited on the carbonate ramp environment in this region.

مقدمه

رسوبات کربنیفر در بیشتر نواحی ایران مرکزی، در تداوم با نهشته‌های دونین پسین است. چندین سازند رسمی و غیررسمی به سن کربنیفر در ایران مرکزی شناخته شده است. در بلوک طبس، زیر سازند شیشتوی ۲ و سازند سردر با تغییرات سنی کربنیفر پیشین تا پسین (۹)، نشانگر رسوبات کربنیفر است. ضخامت شیشتوی ۲ در ناحیه حوض دوراه، واقع در ۶۵ کیلومتری جنوب شرق طبس، حدود ۲۱۷ متر است که از تاوایی از سنگ آهکهای خاکستری و شیل تشکیل شده است. در این سازند در اغلب لایه‌های سنگ آهکی، کرینوئیدها مشاهده می‌شوند. سازند سردر با ضخامت حدود ۵۵۰ متر از شیل‌های سبز روشن با میان لایه‌هایی از ماسه سنگ و چند لایه سنگ آهک پرفسیل کرینوئیددار تشکیل شده است. مهم‌ترین لایه‌های کلیدی فسیل‌دار این سازند حدود ۸۵ متر ضخامت دارد. این